

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาเพื่อรับการถ่ายโอนอำนาจทางการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส ยะลาและปัตตานี ที่จะรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งวิธีการดำเนินงานวิจัยในบทนี้จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส ยะลาและปัตตานี จากองค์การบริหารส่วนตำบล 229 แห่ง จำนวน 458 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 214 คน ได้มาโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1973 : 580-581)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ขนาดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างไม่เกินร้อยละ 5

แทนค่าจากสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{456}{1+458(0.05)^2}$$

$$= 214$$

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตามชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยยึดระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่ 1-5 เป็นเกณฑ์ในการกำหนดชั้นภูมิ (Strata) แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1-4 มีจำนวนประชากรเพียง 22 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ประชากรทั้ง 22 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ทำให้เหลือกลุ่มตัวอย่างอีก 192 คน ซึ่งจะสุ่มจากองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 5 ทั้งหมด

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่เหลือจากประชากรประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้นที่ 5 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 192 คน คือประธานกรรมการบริหารส่วนตำบลจำนวน 96 คนและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 96 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ใช้การเลือกโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติคือ มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และเต็มใจให้ข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน คือ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นจำนวน 2 คน ปลัดอำเภอเมืองจำนวน 2 คน และรองประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักการและแนวความคิดที่ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษา ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อถามข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
3	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย

1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด

ซึ่งถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการเตรียมความพร้อมการรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยคำถามภายใต้ขอบข่ายของเกณฑ์การประเมินค่าด้านความพร้อม 3 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านความพร้อม
- 1.2 ด้านความเหมาะสม
- 1.3 ด้านความต้องการภายในท้องถิ่น

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสัมภาษณ์ถามความคิดเห็นของผู้ตรวจราชการท้องถิ่น ปลัดอำเภอเมือง และรองประธานกรรมการบริหารส่วนตำบลในการเตรียมความพร้อมการรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยคำถามภายใต้ขอบข่ายของเกณฑ์การประเมินค่าด้านความพร้อม 3 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านความพร้อม
- 1.2 ด้านความเหมาะสม
- 1.3 ด้านความต้องการภายในท้องถิ่น

3. การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การประเมินความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่จะรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาในด้านความพร้อม ด้านความเหมาะสม ด้านความต้องการภายในท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ อุกุมพร จามรمان (2530 : 8-42) เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงแล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับความพร้อมในด้านนั้น ๆ โดยให้คะแนนดังนี้ ถ้าข้อความสอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดในแต่ละด้านให้คะแนน +1 ถ้าไม่แน่ใจให้คะแนน 0 และถ้าไม่สอดคล้องให้คะแนน -1 แล้วคัดเลือกข้อความที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ หากข้อความที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง

คล้อยต่ำกว่า 0.5 ตัดข้อคำถามนั้นทิ้งไป หรือหากข้อคำถามใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะไว้จะทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำข้อคำถามไปใช้

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสงขลาจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ค่าความเชื่อมั่นด้านความพร้อมเท่ากับ 0.93 ค่าความเชื่อมั่นด้านความเหมาะสมเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นด้านความต้องการภายในท้องถิ่นเท่ากับ 0.87

3.5 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามและผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดอำเภอเมืองและรองประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์

4.2 ส่งมอบแบบสอบถามให้องค์การบริหารส่วนตำบลหน่วยละ 2 ชุด เพื่อให้กับกลุ่มตัวอย่างคือ ประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 สัมภาษณ์ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดอำเภอเมือง และรองประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

4.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 214 ฉบับ ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วมาดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ความพร้อมในการรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีการแปลผล ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งเป็นช่วง ๆ ตามแนวคิดของ วัน เดชพิชัย (2535 : 531-532) ซึ่งผู้วิจัยนำมาปรับใช้ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมที่จะรับการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามตัวแปร องค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 1-4 กับองค์การบริหารส่วนตำบลระดับชั้น 5

5.4 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ปลัดอำเภอเมือง และรองประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นำมาหาค่าร้อยละแล้วนำมาสรุปเสนอผลการสัมภาษณ์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 การคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.1.2 การคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach, 1990 : 204) ซึ่งมีสูตรดังนี้

{ }

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_{\text{items}}^2}{S_{\text{Total}}^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
$\sum S_{\text{items}}^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_{Total}^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแบบสอบถามทั้งฉบับ
k	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 ประเภท ดังนี้

6.2.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

ก. ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด,

2535 : 101)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

ข. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Edward, 1974 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ค. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Ferguson

1981 : 68)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x^2$	แทน	ผลบวกของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลบวกของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.2.2 สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่

ค. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการทดสอบที (t-test)

กลุ่มที่ 1 ในกรณีที่ประชากรมีความแปรปรวนเท่ากัน ใช้สูตร

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 162)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงที (t-Distribution)
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ค่าแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ค่าแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

กลุ่มที่ 2 ในกรณีมีความแปรปรวนของประชากรไม่เท่ากัน ใช้สูตร

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 162)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \left[\frac{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}} \right]$$

$$df = \frac{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงที (t-Distribution)
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ค่าแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

s_2^2	แทน	ค่าแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)